

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

**Kwaliteitsonderzoek Expertisecentrum Onderwijszorg (EOZ)
bij het Expertise Centre Education Care (EC2) Saba**

Plaats : St. Johns, Saba
Datum onderbezoek : 16 november 2023
Rapport vastgesteld te Tilburg op 1 februari 2024

Inhoud

- 1 Inleiding 5
- 2 Bevindingen 7
- 3 Conclusies en afspraken 10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 16 november 2023 een onderzoek uitgevoerd op het Expertise Centre Education Care (EC2) naar aspecten van de kwaliteit van de onderwijszorg en de naleving van wet- en regelgeving. Het betreft een kwaliteitsonderzoek dat als doel heeft vast te stellen in hoeverre het expertisecentrum bijdraagt aan de basiskwaliteit van de onderwijszorg op Saba. De conclusies van dit onderzoek kunnen worden beschouwd als een integrale beoordeling op basis waarvan het expertisecentrum onderwijszorg (EC2) en de scholen kunnen werken aan het consolideren en borgen van bestaande kwaliteit, alsmede gerichte maatregelen kunnen treffen om geconstateerde tekortkomingen op te heffen.

Toezichthistorie

De inspectie heeft sinds 2011 jaarlijks gecontroleerd of het zorgplan aan de wettelijke voorschriften voldoet en het plan getoetst aan de hand van de inhoudelijke criteria, zoals beschreven in het beleidsdocument *De Basiskwaliteit Zorg in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, vastgesteld 2011). Het huidige onderzoek is een beoordeling van de kwaliteit van de onderwijszorg en ondersteuning aan de onderwijsinstellingen, die het centrum verzorgt.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het document *De Basiskwaliteit Zorg in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, juli 2011), het document *De Basiskwaliteit van het primair en voortgezet onderwijs in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011) en op het document *De Basiskwaliteit van het Middelbaar Beroepsonderwijs (MBO) en de Sociale Kanstrajecten Jongeren (SKJ) in Caribisch Nederland* (Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, maart 2011).

Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

De planning is deze toezichtkaders in 2024 te vernieuwen en meer in lijn te laten lopen met het toezichtkader voor de scholen op Caribisch Nederland en de toezichtkaders voor de samenwerkingsverbanden in Europees Nederland.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs en de zorg en de wettelijke vereisten. Hoofdstuk 3 geeft de conclusies en afspraken met het expertisecentrum onderwijszorg weer.

Onderzoeksopzet

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie de kwaliteit van de volgende kwaliteitsdomeinen:

- Kwaliteitszorg van de ambulante begeleiding (Ondersteuning);
- Het systeem van leerlingenzorg;
- Naleving (Deugdelijkheidseisen en handhaving).¹

¹ Kwaliteitsdomeinen zoals beschreven in "De Basiskwaliteit Zorg in Caribisch Nederland", Inspectie van het Onderwijs, Utrecht, juli 2011

De kwaliteit van het specialistisch onderwijs en de opbrengsten (leerprestaties) zijn tijdens dit onderzoek niet beoordeeld. De reden daarvan is dat het expertisecentrum zich toelegt op het onderzoeken van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, het opstellen van leertrajecten en 'guidance plans EC2' voor deze leerlingen en het verlenen van ambulante begeleiding aan de leerlingen van de Sacred Heart School (po) en de Saba Comprehensive School (vo). Sinds twee jaar biedt EC2 ook zelf specialistisch onderwijs aan kleine groepen leerlingen, voor een deel van de onderwijstijd. Wij hebben de planmatigheid van dit onderwijs bekeken en een gesprek gevoerd met beide 'special education teachers'.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- controle op de aanwezigheid van het eilandelijk zorgplan bij de inspectie;
- toets op de aanwezigheid van de wettelijk verplichte onderdelen in het eilandelijk zorgplan;
- analyse van het geldende zorgplan;
- onderzoek en analyse van documenten en gegevens van het expertisecentrum die bij de inspectie aanwezig zijn;
- verificatie van de kwaliteit van de uitvoering van de ondersteuning en begeleiding door het EC2 op de scholen en binnen het eigen expertisecentrum;
- dossieranalyse van leerlingendossiers van het EC2 en van de Sacred Heart School;
- een gesprek met de directie en de voorzitter van het bestuur van EC2;
- een gesprek met twee special education teachers van EC2;
- een gesprek met de directeur en intern begeleider van de Sacred Heart School;
- een afrondend gesprek over de uitkomsten van het onderzoek met de directeur en de voorzitter van het bestuur.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijft de inspectie tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. Per kwaliteitsdomein wordt beschreven hoe de kwaliteit zich verhoudt tot de Nederlandse inspectienormen. Deze bevindingen worden vooralsnog niet weergegeven in de vorm van een score maar in een beschrijving van de aangetroffen kwaliteit.

Algemeen

We zien een grotendeels nieuw team met een nieuwe directeur (sinds augustus 2022) dat gezamenlijk werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het expertisecentrum. De directeur heeft helder in beeld waar het centrum staat, wat goed loopt, wat beter kan en wat beter moet.

Na een periode waarin de positie van het centrum vrij geïsoleerd was en samenwerking met de scholen moeilijk tot stand kwam, zijn er sinds dit schooljaar veel meer mogelijkheden voor samenwerking.

Eén van de gevolgen van de zeer beperkte samenwerking in de afgelopen schooljaren is dat de opzet en uitvoering van de inclusieve special education (ISE) classes in grote mate apart van de scholen functioneert. Dit geldt met name voor het primair onderwijs.

In de huidige vorm lopen er twee trajecten van extra ondersteuning naast elkaar, een traject van EC2 en een traject van de school.

Het is een belangrijk aandachtspunt voor het EC2 om, samen met de scholen, te zorgen voor meer samenhang en inhoudelijke uitwisseling in de voorbereiding, analyse, uitvoering en evaluatie van de extra ondersteuning, die het EC2 aan leerlingen biedt.

Samenvattend oordeel

Het EC2 op Saba behoudt de basiskwaliteit.

Hieronder volgt een toelichting per kwaliteitsdomein.

Toelichting

Kwaliteit(szorg) van de ambulante begeleiding

In het document *De Basiskwaliteit Zorg in Caribisch Nederland* zijn de indicatoren opgenomen van een goede ambulante begeleiding en de bewaking daarvan. Deze staan centraal in de beoordeling door de inspectie.

We beoordelen de kwaliteit(szorg) van de ambulante begeleiding als Voldoende.

Het EC2 heeft goed zicht op de ondersteuning die zij biedt en monitort en evalueert de kwaliteit hiervan. Bij deze beoordeling betreft het EC2 ook nadrukkelijk de ouders. Tevens heeft EC2 goed in beeld welke ondersteuning nog ontbreekt en werkt er aan deze toe te kunnen gaan voegen, zoals bijvoorbeeld voldoende uren logopedie en specialistische kennis over het begeleiden en ondersteunen van de doelgroep van nul tot zeven jaar.

Ook de samenwerking en overlegstructuur met andere partijen binnen en buiten de scholen is helder waaronder het eiland brede CART-team (Care Advice and Referral Team) en het Small Care Team (SCT-schoolniveau). Van de mogelijkheid voor consultatie door de leraren wordt nog niet veel gebruik gemaakt.

Het EC2 heeft afgelopen maanden, op verzoek van de Sacred Heart School, alle leerlingen van grade 2 tot grade 6 (groep 4 tot en met groep 8) individueel getest op taal en rekenen. Dit was veel extra werk maar de resultaten hebben de directie van de school en het EC2 goed inzicht gegeven in de niveaus van alle leerlingen. De school geeft aan dat deze ondersteuning van EC2 noodzakelijk was om op groeps- en individueel niveau de ondersteuning te kunnen gaan bieden, passend bij de onderwijsbehoeften van de verschillende groepen en van de individuele leerlingen.

In haar eigen kwaliteitszorg is het EC2 met een aantal verbeteractiviteiten bezig. Allereerst is het een doorlopend proces om handelingsgericht werken nog verder door te voeren. Ook heeft het EC2 recent haar zorgprofiel helder omschreven in het document Care Profile EC2 2023-2024. Hierin is voor de scholen duidelijk vastgelegd welke zorgniveaus er zijn en welke ondersteuning EC2 kan bieden, met bijbehorende criteria en activiteiten. Daarnaast investeert het EC2-team in de eigen projecten (vier per jaar) om deze volgens de geleerde stappenplannen op te zetten en uit te voeren. Een andere verbeteractiviteit is om meer kennis over lesgeven, begeleiden en ondersteunen van leerlingen met autisme 'in huis te halen'. Ten slotte is het team bezig om in de eigen 'EC2-Guidance Plans' doelen veel 'smarter' te beschrijven en ook te evalueren.

Ten slotte hebben we de klachtenprocedure van het EC2 besproken en werd duidelijk dat deze niet meer bij alle betrokkenen helder is. Het EC2 moet zorgen voor een duidelijke procedure van klachtbehandeling en deze vastleggen in een klachtenregeling en communiceren met alle belanghebbenden (Wpo bes artikel 17 en 28 lid 6. Web Bes artikel 3.4 lid 6, Wvo 2020 artikel 11.19 lid 3). In het Education care plan Saba 2020-2025 staat de klachtenprocedure van de klachtencommissie (met een eilandvertegenwoordiger) beschreven. Een update in het jaarlijkse supplement van het Education care plan kan helpen in de communicatie hierover met alle belanghebbenden.

Systeem van leerlingenzorg

Onder dit kwaliteitsdomein beschrijven we in hoeverre het EC2 zorgt voor een cyclisch systeem van leerlingenzorg. Dit betreft de planmatigheid van de zorg, opbrengstgerichtheid en communicatie met direct betrokkenen.

We beoordelen de kwaliteit van het systeem van leerlingenzorg van het EC2 als Voldoende. Wel geven we het EC2 als belangrijk aandachtspunt mee om, samen met de scholen, te zorgen voor meer samenhang en inhoudelijke uitwisseling in de voorbereiding, analyse, uitvoering en evaluatie van de extra ondersteuning, die het EC2 aan leerlingen biedt.

Uit de verschillende gesprekken en dossieranalyse wordt duidelijk dat de inclusive special education classes van EC2, te geïsoleerd functioneren van de school. In deze groepen, op de locatie van het EC2, krijgen leerlingen van het primair onderwijs, die extra ondersteuning nodig hebben, in twee kleine groepen elke ochtend voor de duur van tweeëneenhalf uur les. In totaal gaat het om 12 leerlingen. Daarnaast is er een inclusive special education class in het voortgezet onderwijs, hier krijgen 8 leerlingen, die praktijkonderwijs volgen, les. De lessen hebben een duidelijke opzet en inhoud en geven leerlingen veel structuur. Ook zijn de voorzieningen, waaronder een sensory room, goed afgestemd op wat de leerlingen nodig hebben. Deze special education classes werken met eigen guidance plans EC2, met eigen projecten, eigen huiswerk en eigen vieringen. Afstemming hierover met de school kan verbeteren, geven de directeur en intern begeleider van de school aan. De school heeft onvoldoende zicht op de aparte onderwijsplannen van het EC2 voor deze leerlingen. De school heeft weer eigen plannen voor deze leerlingen waar voor de ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen één gezamenlijke aanpak en plan essentieel is. Daarnaast is er ook onvoldoende inhoudelijke uitwisseling tussen de leraren van de inclusive special education classes en de leraren van de school. Het bevoegd gezag van de Sacred Heart School kan de verantwoordelijkheid voor de leerlingen tijdens het verblijf binnen het expertisecentrum onderwijszorg in onvoldoende mate uitvoeren.

Daarnaast hebben we tijdens de dossieranalyse gezien dat het EC2 werkt met guidance plans EC2 die telkens voor de duur van één schooljaar gelden. Voor een aantal leerlingen is een ontwikkelingsperspectief voor de langere termijn met een helder uitstroomperspectief nodig. Het EC2 is bezig de dossiers van alle leerlingen op orde te brengen en is dit jaar gestart met het formuleren van meetbare doelen en gaat deze ook evalueren. In de dossiers zagen wij dat deze evaluatie in de voorgaande jaren nooit heeft plaatsgevonden. Wij geven het EC2 mee om in deze verbeterslag van dossiers ook ontwikkelingsperspectieven voor de langere termijn op te stellen. Tijdens het voortgangsgesprek in het najaar van 2024 willen wij hier voorbeelden van zien.

3 Conclusies en afspraken

Kwaliteit

De kwaliteit van de zorgverlening en de kwaliteitszorg van het EC2 Saba voldoet aan de eisen van basiskwaliteit.

Naleving

In de controle van de naleving van deugdelijkheidseisen (regels en voorschriften met betrekking tot het samenwerkingsverband en het Expertise Centre Education Care Saba) heeft de inspectie geen tekortkomingen geconstateerd.

Vervolgtoezicht

Wij bezoeken het Expertise Centre Education Care in principe eens per jaar. Het ene jaar in de vorm van een voortgangsgesprek over de kwaliteitsontwikkeling, het andere jaar in de vorm van een kwaliteitsonderzoek.

Het eerstvolgende voortgangsgesprek op Saba is voorzien in het najaar van 2024. Gezien de aandachtspunten zullen wij dit voortgangsgesprek uitbreiden met een dossieranalyse, een gesprek met de directeur van de Sacred Heart School en observaties in de inclusive special education classes.